

Трактат Псахим (лист 49).

Учили: сказал р. Акива: "Когда я был неучем, то говорил: кто бы дал мне мудреца Талмуда, чтобы я укусил его, как осёл?!" Сказали ему ученики: "Раби! Скажи - как пёс!" Сказал им: "Этот кусает и ломает кость, а этот кусает и не ломает кость".

פסחים מט:

תניא אמר רבי עקיבא כשהייתי עם הארץ אמרתי מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור אמרו לו תלמידיו רבי אמור ככלב אמר להן זה נושך ושובר עצם וזה נושך ואינו שובר עצם.

Трактат Ктубот (лист 62).

Раби Акива пастухом Калба-Савуа был. Посмотрела на него дочь его (дочь Калба-Савуа), поскольку был скромн и хорош. Сказала ему: "Если посвящусь тебе, пойдёшь в Дом Учения?" Сказал ей: "Да". Посвятилась ему тайно и отослала его. Услышал отец её, выгнал её из своего дома и заклил её не пользоваться своим имуществом. Пошёл (р. Акива), сидел в Доме Учения 12 лет. Когда пришёл, привёл с собой 12000 учеников. Услышал того старца, который сказал: "До каких пор будешь придерживаться вдовства при жизни (мужа)?" Сказала ему: "Если бы меня послушался, сидел бы (ещё) 12 лет других!" Сказал (себе р. Акива): "С разрешения (жены) я делаю!" Повернул, пошёл и сидел 12 лет других в Доме Учения. Когда пришёл, привёл с собой 24000 учеников. Услышала его жена, пошла к нему навстречу. Сказали ей соседки: "Займи одежды и прикройся!" Сказала им: "Знает праведник душу своей скотины" (Причти, 12:10). Когда подошла к нему, пала ниц, чтобы поцеловать ему ноги. Стали отталкивать её слуги его. Сказал им: "Оставьте её. Моё и ваше - это её". Услышал её отец, что пришёл великий человек в город. Сказал: "Пойду к нему: возможно, снимет с меня заклятие..." Пришёл к нему, сказал ему (р. Акива): "При знании, что [зять] - великий человек, заклил бы ты (дочь)?" Сказал ему: "Даже главу одну, даже закон один (если бы знал зять, не заклил бы)!" Сказал ему: "Это я". Пал ниц перед ним, поцеловал ему ноги, и отдал ему половину своего состояния".

כתובות (סב):

ר' עקיבא רעיא דבן כלבא שבוע הוה חזיתיה ברתיה דהוה צניע ומעלי אמרה ליה אי מקדשנא לך אזלת לבי רב אמר לה לא איך איקדשא ליה בצינעה ושדרתיה שמע אבוה אפקה מביתיה אדרה הנאה מנכסיה אזיל יתיב תרי סרי שנין בבי רב כי אתא אייתי בהדיה תרי סרי אלפי תלמידי שמעיה לההוא סבא דקאמר לה עד כמה קא מדברת אלמנות חיים אמרה ליה אי לדידי ציית יתיב תרי סרי שני אחריני אמר ברשות קא עבידנא הדר אזיל ויתיב תרי סרי שני אחריני בבי רב כי אתא אייתי בהדיה עשרין וארבעה אלפי תלמידי שמעיה דביתהו הות קא נפקא לאפיה אמרו לה שיבבתא שאילי מאני לבוש ואיכסאי אמרה להו יודע צדיק נפש בהמתו כי מטיא לגביה נפלה על אפה קא מנשקא ליה לכרעיה הוו קא מדחפי לה שמעיה אמר להו שבקוה שלי ושלכם שלה הוא שמע אבוה דאתא גברא רבה למתא אמר איזיל לגביה אפשר דמפר נדראי אתא לגביה א"ל אדעתא דגברא רבה מי נדרת א"ל אפילו פרק אחד ואפי' הלכה אחת אמר ליה אנא הוא נפל על אפיה ונשקיה על כרעיה ויהיב ליה פלגא ממוניה.

Трактат Недарим (лист 50)

Раби Акива - посвятилась ему дочь Калба-Савуа. Услышал Калба-Савуа, заклил её не пользоваться никаким своим имуществом. Пошла и вышла за него замуж. Зимой они ночевали в сарае на соломе. Она вынимала соломинки из его волос. Сказал ей: **"Если бы я мог, я надел бы на тебя Золотой Йерусалим"**. Пришёл Элияху, показался им в виде человека и позвал у двери, говоря им: **"Дайте мне немного соломы, потому что рождает моя жена, а у меня нет ничего, на что её положить"**. Сказал р. Акива своей жене: **"Видишь - у человека даже соломы нет"**. Сказала ему: **"Иди, будь в Доме Учения"**. Пошёл на 12 лет [учиться] перед р. Элизером и р. Йеошуа. По завершении 12 лет пришёл домой. Услышал из-за дома, как сказал один злодей его жене: **"Прекрасно сделал тебе твой отец! Во-первых, потому что не ровня тебе (твой муж), а, во-вторых, - оставил тебя вдовой при жизни на все годы!"** Сказала ему: **"Если бы послушался меня, был бы 12 лет других!"** Сказал: **"Раз мне дано разрешение, вернусь назад!"** Повернулся и пошёл на 12 лет ещё. Пришёл с 24000 парами учеников. Вышел весь мир ему навстречу, и она тоже встала, чтобы выйти ему навстречу. Сказал ей тот злодей: **"А ты куда?"** Сказала ему: **"Знает праведник душу своей скотины"**. Пришла показаться ему, отталкивали её мудрецы. Сказал им: **"Оставьте её. Моё и ваше - это её"**. Услышал Калба Савуа, пришёл, попросил [снять] заклятие с него, и было разрешено (заклятие).

Авот де-раби Натан, гл. 6.

Каково было начало раби Акивы? Сказали: сорокалетним был, и не учил ничего. Однажды стоял около устья источника. Сказал: **"Кто выдолбил этот камень?"** Сказали ему: **"Вода, которая падает на него постоянно, каждый день"**. Сказали ему: **"Акива! Ты не читал, что (Иов, 14) "камни раскрошила вода"?"** Сразу сделал р. Акива про себя **"каль вахомер"** (логический вывод по принципу "тем более"): **"Если мягкое обтесало твёрдое, то слова Торы, которые твёрже железа - тем более (могут обтесать моё сердце)"**. Пошёл он с сыном, сели перед учителем детей. Сказал ему: **"Раби! Научи меня Торе!"** Взялся р. Акива за край доски, и сын его - за край доски. Написал ему **"алеф"**, **"бет"** и научил его... Так продолжал учить - до того, что выучил всю Тору... Рассуждал р. Акива наедине с собой: **"Этот "алеф" - зачем написан, этот "бет" - зачем написан?"**.. Каждый день приносил две вязанки дров: одну продавал, а с помощью второй согревался... Сказали: не ушёл из этого мира, пока не заимел столов из серебра и золота и пока не стал подниматься на своё ложе по золотым лестницам. А жена его выходила (на улицу) в украшениях и в Городе Золотом. Сказали ему его ученики: **"Раби! Пристыдил ты нас тем, что сделал ей!"** Сказал им: **"Великим страданием страдала она со мной ради Торы"**.

נדרים (ג.)

ר' עקיבא איתקדשת ליה ברתיה (דבר) דכלבא שבוע שמע (בר) כלבא שבוע אדרה הנאה מכל נכסיה אזלא ואיתנסיבה ליה בסיתוא הוה גנו בי תיבנא הוה קא מנקיט ליה תיבנא מן מזייה אמר לה אי הואי לי רמינא ליך ירושלים דדהבא אתא אליהו אידמי להון כאנשא וקא קרי אבבא אמר להו הבו לי פורתא דתיבנא דילדת אתתי ולית לי מידעם לאגונה אמר לה ר' עקיבא לאנתתיה חזי גברא דאפילו תיבנא לא אית ליה אמרה ליה זיל הוי בי רב אזל תרתי סרי שנין קמי דר' אליעזר ור' יהושע למישלם תרתי סרי שנין קא אתא לביתיה שמע מן אחורי ביתיה דקאמר לה חד רשע לדביתהו שפיר עביד ליך אבוך חדא דלא דמי ליך ועוד [שבקך] ארמלות חיות כולהון שנין אמרה ליה אי צאית לדיילי ליהוי תרתי סרי שנין אחרנייתא אמר הואיל ויהבת לי רשותא איהדר לאחורי הדר אזל הוה תרתי סרי שני אחרנייתא אתא בעשרין וארבעה אלפין זוגי תלמידי נפוק כולי עלמא לאפיה ואף היא קמת למיפק לאפיה אמר לה ההוא רשיעא ואת להיכא אמרה ליה יודע צדיק נפש בהמתו אתת לאיתחזויי ליה קא מדחן לה רבנן אמר להון הניחו לה שלי ושלכם שלה הוא שמע כלבא שבוע אתא ואיתשיל על נידריה ואשתרי.

אבות דר' פ"ו

מה היה תחלתו של ר' עקיבא אמרו בן ארבעים שנה היה ולא שנה כלום פעם אחת היה עומד על פי הבאר אמר מי חקק אבן זו אמרו לו המים שתדיר נופלים עליה בכל יום אמרו לו עקיבא אי אתה קורא אבנים שחקו מים (איוב, יד) מיד היה רבי עקיבא דן ק"ו בעצמו מה רך פסל את הקשה דברי תורה שקשים כברזל עאכו"כ. הלך הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תינוקות. א"ל רבי למדני תורה אחז ר' עקיבא בראש הלוח ובנו בראש הלוח. כתב לו אלף בית ולמדה... היה לומד והולך עד שלמד כל התורה כולה... היה ר' עקיבא נושא ונותן בינו לבין עצמו ואומר אל"ף זה למה נכתב, בי"ת סה למה נכתב... בכל יום היה מביא ב' חבילות של עצים ומוכר אחת ואחת שהיה מתחמם כנגדה... אמרו לא נפטר מן העולם עד שהיו לו שולחנות של כסף ושל זהב ועד שעלה למטתו בסולמות של זהב. היתה אשתו יוצאה בקרדוטיין ובעיר של זהב. אמרו לו תלמידיו רבי ביישתנו ממה שעשית לה. אמר להם הרבה צער נצטערה עמי בתורה.

